

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **stěžovatelky: E. C.,** zastoupena Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 12. 2003, č. j. 59 Az 508/2003 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 12. 3. 2003, č. j. OAM - 2555/VL - 10 - P11 - 2002, nebyl žalobkyni udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona; a o nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu. Správní orgán rovněž uvedl, že v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že důvodem žádosti o udělení azylu je snaha legalizovat pobyt na území České republiky a dále tíživá ekonomická situace a obava z věřitelů v zemi původu – v Moldavsku.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podala žalobkyně v zákonné lhůtě žalobu, kterou napadla rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu výroku a domáhala se jí zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení s odůvodněním, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě toho nesprávně rozhodl.

Žalobkyně výslovně uvedla, že si je vědoma, že její důvody neodpovídají zcela důvodům uvedeným v zákoně, ale vzhledem k existenčním podmínkám žádá o posouzení své žádosti podle § 14 zákona o azylu.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem č. j. 59 Az 508/2003 - 28 ze dne 17. 12. 2003 tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyní uplatněné důvody nelze podřadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze azyl udělit a žalobkyně tak nesplnila zákonné podmínky pro jeho přiznání, a rovněž nebyly shledány žádné překážky vycestování do země původu.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Plzni podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) dne 26. 1. 2004 kasační stížnost, kterou doplnila prostřednictvím jí zvoleným zástupcem pro řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tomu odpovídá také obsah kasační stížnosti, a tedy kasační stížnost je obecně, *s výjimkou její části, jak bude dále uvedeno,* přípustná.

Stěžovatelka opírá svoji kasační stížnost o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka namítá, že soud, stejně jako žalovaný, nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda je možno na její případ vztáhnout ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, protože se v domovské zemi dostala do finančních potíží, když nebyla schopna splácet dluh a věřitelé k vymáhání pohledávky použili osob ze zločineckých struktur. Stěžovatelka tak byla ohrožena na životě a na zdraví a nezbylo jí nic jiného, než vycestovat ze země a požádat o azyl. Je přesvědčena, s odkazem na čl. 65 metodické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, že v jejím případě je dán důvod k udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur a je těmito strukturami pronásledována právě z toho důvodu, že není členem těchto struktur a domovský stát tuto situaci toleruje, resp. sám tvorbu těchto struktur podporuje. Stěžovatelka má za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo možné ve správním řízení o udělení azylu spravedlivě rozhodnout. Žalovaný zcela nerespektoval její situaci, že jako účastník azylového řízení má jen velmi omezené prostředky pro zajištění důkazů v domovské zemi, a krajský soud tuto skutečnost ponechal zcela bez povšimnutí. Stěžovatelka dále uvádí, že podle jejího mínění soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby, netrpělo procesní vadou. Stěžovatelka rovněž nesouhlasí se způsobem, jakým se soud vypořádal s tvrzením žalovaného o neexistenci překážek vycestování. Nepovažuje svůj návrat do domovské země za bezpečný, neboť podle jejího mínění jí hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Stěžovatelka se domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, kterými se žalovaný ani soud v odůvodněních svých rozhodnutí vůbec nezabývali.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí. Zároveň požádala o přiznání

odkladného účinku kasační stížnosti, což odůvodnila tím, že aby mohla uplatňovat svoje procesní práva u soudu, potřebuje být nadále přítomna v České republice.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření uvedl, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek Krajského soudu v Plzni byly vydány v souladu s právními předpisy a odkazuje na obsah správního spisu stran důvodů neudělení azylu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněná ve správním řízení. Žalovaný navrhuje, aby soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Rovněž nepodporuje návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka uplatnila stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spise obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Podle § 103 odst. 1 písm. d) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry Krajského soudu v Plzni a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovatelkou uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak Krajský soud v Plzni právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Krajský soud v Plzni posoudil otázku udělení azylu z humanitárních

důvodů podle § 14 zákona o azylu. S námitkami stěžovatelky se Krajský soud v Plzni náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal.

Námitkou stěžovatelky, že jí měl být udělen azyl, neboť je dán důvod k jeho udělení podle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti k sociální skupině nečlenů zločineckých struktur a z toho vyplývajícího pronásledování, a námitkou nedostatečného zohlednění § 91 zákona o azylu, zda stěžovatelka splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování, se Nejvyšší správní soud při svém rozhodování o kasační stížnosti nezabýval, neboť tyto námitky nebyly uplatněny v řízení před soudem, a proto Nejvyšší správní soud k tomuto důvodu nepřihlíží. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nelze námitku směřující proti rozhodnutí žalovaného uplatnit poprvé až v kasační stížnosti, mohla-li být uplatněna již v žalobě. Kasační stížnost totiž směřuje nikoli proti rozhodnutí žalovaného, ale proti rozhodnutí soudu, který o žalobě proti rozhodnutí žalovaného rozhodoval. Stěžovatelka tyto námitky však v žalobě neuplatnila, ač jí v tom objektivně nic nebránilo, a jde tedy o důvod, o který nyní přípustně nemůže kasační stížnost opírat. Proto podle § 104 odst. 4 s. ř .s. není kasační stížnost v této části přípustná.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Plzni napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajský soud v Plzni nepochybil, jestliže považoval rozhodnutí žalovaného za zákonné a neshledal na něm vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými námitky stěžovatelky o tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Plzni postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelkou neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu